

هنجارهای فرهنگی حاکم بر فرایند ازدواج در خانواده‌های اقوام تاجیک، هزاره و پشتون در ولایت هرات

نویسنده: پوهنمل عبدالوهاب شمس

استاد پوهنچی علوم اجتماعی

چکیده

در فرهنگ اقوام ساکن در افغانستان سنت ازدواج یکی از مهم‌ترین سنت‌ها به حساب می‌آید. طوری که نهاد خانواده فقط در قالب ازدواج معنی و مشروعیت پیدا می‌کند. علی‌رغم اهمیت اجتماعی این سنت، تاکنون مطالعات جدی در این زمینه صورت نگرفته است. ولایت هرات با جا دادن اقوام مختلف در خود بستر مناسبی برای مطالعه پدیده ازدواج در بین اقوام مختلف مهیا نموده است. این پژوهش به بررسی هنجارهای فرهنگی حاکم بر فرایند ازدواج در بین اقوام تاجیک، هزاره و پشتون در ولایت هرات در قالب رویکرد کیفی پرداخته است. جامعه آماری اقوام هزاره، تاجیک و پشتون ساکن در قریه‌ها و شهر هرات و نمونه آماری تعداد ۹۶ تن از اقوام فوق با در نظر داشت تفکیک جنسیتی می‌باشد. ابزار گردآوری اطلاعات مصاحبه نیمه استاندارد و داده‌های فوق با استفاده از رویکرد محتوا کیفی تحلیل گردیده است. مهم‌ترین یافته‌های تحقیق عبارت‌اند از موجودیت هنجارهای مشترک زیادی در زمینه ازدواج در بین این سه قوم، تغییرات گسترده در هنجارها از گذشته تا حال، افزایش بی‌رویه هزینه‌های محفل ازدواج، افزایش پیشکش‌ها، گسترش تقلیدگرایی، ریش سفید سالاری در روند خواست‌گاری، و عنعات منحصر به فرد فرهنگی. مهم‌ترین پیشنهاد این پژوهش اجرای پژوهش در مورد تحول فرهنگ ازدواج طی چند سال اخیر و مناسبات آن با رسانه‌ها می‌باشد.

کلمات کلیدی: ازدواج، هنجارهای فرهنگی، افغانستان، هزاره، تاجیک، پشتون.